Circa quã sic ꝓcedit ⁊ oñdit q̃ votũ ſm ſubꝫ ſit p
miſſio p diffinitõẽ bugonis. votũ ē teſtificatio que
dã ꝓmiſſionis ſpõtanee q̃ deo ⁊ de bis q̃ deo ꝓtinet
ꝓprie fieri dz. ¶ Itẽ voto ſe obligat hõ ad id ad q̃d ꝑ
ius ñ obligabat. ⁊ hõ ad id nouũ ſe ñ obligat niſi ꝓter
bñficiũ. vl' ꝓt' petiũ. vl' ꝓter' ꝓmiſſuꝫ. ⁊ in voto nõ
obligat hõ bñficio vl' petõ. q̃ obligatur ꝓmiſſione. q̃
ꝓmiſſio ē ꝺ ſuba voti. Itẽ q̃ ſit obligãdi intẽtio vi
deſ. q̃ ſicut mſrimoniũ ē ab ope nſo ſic ⁊ votũ. Sed
nullꝰ ꝓtrahit mſrimoniũ q̃tũcunq; ꝓmittat exterꝰ
niſi itẽdat ſe obligare ſiue ꝓſentiat iterꝰ. q̃ ⁊c. ¶ Itẽ
votũ ē obligatio ſpõtanea ſiue voluntaria. ⁊ nullꝰ ob
ligatõẽ voluntaria obligat niſi velit obligari. ⁊ nullꝰ
vult obligari ꝺo niſi qui intendit ſe obligare. q̃ ⁊c.
¶ Cõtra. oñdit q̃ ꝓmiſſio ñ ſit ꝺẽ genere voti p ali
ꝫ diffinitõẽ voti. votũ ē melioris bõi ꝯceptio. ai de
liberatõẽ firmata. Hec ē diffinitio dicẽs voti Bam.
⁊ hoc totũ ꝓ t eſſe ſine ꝓmiſſione. q̃ ⁊c. ¶ Ites grego.
ſup ezc. q̃ meliora agere deliberãt. ⁊ deliberata non
faciũt. vũ ſe cleuãt cadũt. q̃ deliberatio melioris ob
ligat ad faciendũ. alioq̃n ñ eſſet caſus. ⁊ nõ ē ibi alia
obligatio q̃ voti. q̃ ſola deliberatio ſine ꝓmiſſiõe ē
votũ. ñ q̃ ꝓmiſſio ē ꝺ eſſentia voti. Itẽ q̃ nec ſit ob
ligãdi intẽtio videt. q̃ aliq̃s ꝓmotꝰ ad ſacros ꝺdi
nes intẽdẽs ꝺdines ſuſcipe ⁊ nullo mõ obligari ad
caſtitatẽ nihilominꝰ obligat ac ſi intẽderet. q̃ videt
q̃ de obligatõẽ voti ñ ſit obligãdi intẽtio. ¶ Itẽ ſi a
liq̃s iurat alicui nõ intẽdẽs ſe obligare ad illꝺ q̃d ꝺ
ba ſignãt. iudicat nihilominꝰ ita obligat? ac ſi inten
deret. q̃ pari rõe vr i voto q̃ fiat, ita ⁊c. ¶ Itẽ cũ iſta
duo ſint faciãt ad eẽ iurãnti. ſ. ꝓmiſſio. ⁊ obligãdi in
13 tẽtõ. q̃rit q̃ ſit diffa. ¶ Rꝰ ꝺꝰ q̃ iſta duo ſũt ꝺ eſſentia
voti. ſ. ꝓmiſſio ⁊ obligãdi intẽtõ. cũ votũ ſit obligatõ
nõua ⁊ voluntaria. q̃ de nouo eſt ſupaddita ꝓmiſſio
neceſſaria. q̃ ſo voluntaria optꝫ q̃ vel obligari. ⁊ ē
q̃ ſe obligare intẽdat. Sꝫ ꝓtingit ꝓmittere duplici
ꝺo. ſ. interiori ⁊ exteriori. Promiſſio q̃tũ ad ꝺum
interꝰ cogitatõis ⁊ deliberatõis ē de neceſſitate voti
ſimplicis q̃d obligat q̃tũ ad deũ qui intuet cor. Sꝫ
ꝓmiſſio q̃tuꝫ ad ꝺũ vel ſignũ exterꝰ ē de neceſſita
te voti ſolẽnis q̃d obligat q̃tuꝫ ad faciẽ eccle. q̃ iudi
cat ſm ea q̃ patẽt. Et ſcõm hoc duplex ꝺat diffinitõ
de voto. illa mgſralis ⁊ cõis ē de voto ſimplici. cõce
ptio melioris ꝓpõiti ⁊c. ¶ Ad illud q̃d obꝰ ꝑ diffini
14 tõẽs voti ⁊ auctꝫ grego. in ſola deliberatõe votũ cõ
ſiſtere. ꝺꝰ q̃ ñ intelligũt de q̃libet deliberatõe. ⁊ de
illa q̃ firmat ꝓpõitũ. ⁊ hec ē que ꝓſentiũ addit ꝓmiſ
ſione. aliẽ ñ firmat. vñ licitũ ē diſſentire. ¶ Ad illud
15 q̃d obꝰ q̃ obligãdi intẽtio nõ ē neceſſaria ſicut ꝑ in
ordine. ꝺꝰ q̃ intẽtio reſpectu alicui? ꝓt eſſe duplr.
Aut ꝓncipaliẽ. q̃ de illo cogitat ⁊ illꝺ placꝫ. Aut q̃
intẽdit aliuꝺ ꝓñs ad illud vl ſimpliciter illi annexũ.
ſicut ſi aliquis intẽdit vouere reglam monachoꝝ. p
ꝓñs et ad ꝓtinentiã obligari intẽdit. ⁊ ad obedientiã.
alioq̃n ſtulte appetit ⁊ vult. Siſtr q̃ ꝺdini ſacro an
nexũ ē votũ. ſi intẽdit ꝺẽinẽ ſacꝫ ſuſcipe. ⁊ ad ꝓtinẽ
tiã obligari p ꝓñs ꝓncipaliẽ vl ex cõſequẽti. q̃ ñ nul
lo mõ intẽdat nõ ē votũ. ſic nec mſrimoniũ. ¶ Ad illꝺ
16 q̃d obꝰ q̃ qui iurat in dolo tenet. ꝺꝰ q̃ duplex ē fo
rũ. ſ. iudiciale ⁊ ꝓniale. In foro iudiciali iudicat ſm
exterioꝫ. In foro ꝓniali ſm ꝓſciaꝫ. In foro iudicia
li q̃ fraus nulli ꝺꝰ ꝓfociniari accipiũtur ꝺba ſm in
tellectũ cõem. ⁊ ſanũ. q̃ fraus nõ ꝺꝰ ei ꝓfociniari. ideo
iudicat teneri. ſicut ſi ſm intẽtõẽs rectõ ꝺba diriſſꝫ.

In foro ꝓniali vbi eſt iudiciũ ſm veritatẽ. iudicatur
iſtũ peccaſſe in dolo. ſed nequaq̃ ex illa ꝓmiſſione
eſſe obligatũ. vñ ſicut mſrimoniũ ꝓtractũ p vba exte
riora ſine ꝓſenſu oi eſt mſrimoniũ ſolũ ſm intẽptõẽs
foi iudicialis. nõ ſm veritatẽ. ſic de voto ꝺꝰ. ¶ Ad 17
illud q̃d vltimo queritꝰ de ꝺra voti ad iuramẽtũ obli
gatoriũ. ꝺꝰ q̃ tripler ē ꝺra. ſ. in obiecto. medio. ⁊ fi
ne. In obiecto. q̃ votũ fit ꝺo. ſ. iuramẽtu boi. In me
dio. q̃ iurãt p deũ. ſ. vouẽt p ꝓmiſſionẽ. In fine. q̃
iuramẽtũ eſt ad aſtruẽdã veritatẽ. votũ aũt ad auge
dã honeſtatẽ ⁊ bonitatẽ. Nõ. ij. b

De quo ſit votũ. ſiue de materia circa quã eſt votũ.
et videt q̃ ſit circa omnia. Et primo videt q̃ de omni
bono. q̃ omne votũ põt hõ ꝓmittere ⁊ ſpondere ꝺo.
⁊ in tali ſponſione obligat. ⁊ non eſt alia q̃ votuꝫ. q̃
⁊c. Ẽm in baptiſmo ꝓmittit q̃d eſt neceſſitatis. ſ. ab
renũciare ſathane. Itẽ q̃ ſit de minori bono videt.
quia licitũ eſt illud velle. q̃ licite põt ſe hõ ad illꝺ ob
ligare. q̃ licite vouere. ⁊ iſtꝺ videt ꝑ ſile in matrimo
nio in q̃ quis obligat ſe ad ſtatũ ꝑfectõis. ¶ Itẽ q̃ ſit
de indifferenti videt. q̃ cibus ⁊ potus q̃tum eſt de
ſe dicit actus indiffereres q̃ naturales ſunt. Sꝫ cir
ca abũ et potũ ꝓtigit eſſe votũ. vtpote votũ abſtinẽ
tie. q̃ et circa idifferẽtia. Itẽ videt q̃ de malis poſ
ſit eſſe votũ. q̃ occidere innocentẽ eſt malũ. ſ. ſepte
ꝓpter votũ occidit filiã ſuã virginẽ ⁊ laudat ꝺ voto.
Ẽm biero. dicit q̃ ideo pomẽ in catalogo ſctõꝝ. quia
deo placuit animꝰ voũtis. q̃ ⁊c. ¶ Itẽ ꝓſcia non ma
gis obligat q̃ votũ. ſ. cõſcia erronea ligat. q̃ q̃d nõ
eſt ex fide eſt peccatũ. ſ. ꝓtra ꝓſciam. q̃ ⁊ votũ errone
um. ſed tũc errat hõ in voto q̃n vouet malũ. q̃ bono.
q̃ ⁊c. Cõtra. q̃ nõ ſit de bono ꝯcepti videt. q̃ ſuper
illud vouere ⁊ reddite. glo. vouere eſt voluntaris. ſ. ſ.
reddere neceſſitatis. q̃ eſt de bis ſolũ ad que hõ non
aliunde ſeꝯ voluntarie obligat. ſed talia ſunt ſupero
gatõnis. q̃ ⁊c. ¶ Itẽ q̃ non ſit de minori bono videt
ꝑ diffinitõẽ voti. Cũ voti eſt cõceptio melioris ꝓpo
ſiti eſt ai deliberatõe firmata. q̃ ñ videt q̃ ſit de ſtatu
ipſectõis ⁊ minori bono. ⁊ ſo videt q̃ votũ ꝺꝰ eẽ ad p
motõẽ ſalutis nſre ñ in diſpẽdiũ. ⁊ obligare ad ſtatuꝫ
min? bonũ ē in diſpendiũ ſalutis. q̃ ſm ber. nẽo bo
nus q̃ nõ vult eſſe melior. q̃ ⁊c. ¶ Itẽ q̃ nõ ſit de in
differenti oñdit ꝑ diffinitõẽ. Dicit ẽm q̃ votũ ꝺ bis
q̃ deo ꝓtinet fieri ꝺꝰ. ⁊ talia nõ ſũt indifferẽtia. q̃ ⁊c. Ites
q̃ ñ de malis videt. q̃ dicit ꝓſido. in malis ꝓmiſſis
reſcinde fidẽ. in turpi voto muta decretũ. ⁊ votũ ve
rũ eſt immutabile voũti. vl' q̃ votũ turpe. vl' ꝺ turpi
ñ eſt votũ verũ. ¶ Itẽ votũ verũ obligat ad id de q̃ ē.
Sꝫ nullꝰ obligari ꝓt ad malũ. q̃ ⁊c. Probatõ minoris
nullus facies id ad q̃d tenet facit malũ. ⁊ ſi hõ obli
gat ad malũ ⁊ facit malũ. facit id ad q̃d tenet. q̃ faci
ens malũ nõ facit malũ. ¶ Rꝰ ꝺm q̃ votũ genera 18
liter loq̃ndo ē de eis q̃ ad deũ ꝓtinẽt ⁊ faciũt ad ſalu
tẽ. ſimplr. vo et ꝓprie ē de bis q̃ ꝓmouẽt ad ſalutẽ
vltra ſtatũ cõem. Ẽm quecunq; ſunt talia caduꝫ ſb
voto. que autem bis oppoſita ſunt. vt que ad diſpen
dium ſalutis vergunt. ſub voto cadere non poſſunt.
Q̃m votum debet habere comites quos habet iura
mentũ. ſcꝫ veritatem. iudiciuꝫ. et iuſticiã. Primo nã
q̃ neceſſe eſt vt in eo ſit iuſticia. ſcꝫ vt illꝺ q̃d vouẽ
tur ſpectet ad ſalutem. ⁊ ſic bonum eſt ⁊ honeſtum.
Secꝺo neceſſe ē in eo eẽ iudiciũ. vt vouẽs deliberate
vouеat ñ ꝓcipitanẽ. Tercꝺ q̃ ſit i eo vitas. vt diſcre
te ⁊ iuſte vouеat ⁊ hoc ꝓſoluat. Si q̃ id vouetur q̃d

ad detrimẽtũ iuſticie facit nõ eſt ibi ler votũ nec ob
ligatio. ⁊ ipſi voto fit iniuria. nec eſt obligatio ad ſer
mandũ ⁊ potius ad penitendũ. ſicut de conſcia erro
nea iudicatur. Scõm hanc regłam cõem iudicandũ
19 eſt de bis que queritur in ſpeciali. Qꝺ cũ queritur
vtrũ votũ ſit de oi bono. ſ. ꝓcepti ⁊ ꝓſilij. ꝺm q̃ vo
tum. ꝓprie accipiẽdo eſt de bono ſuperogatõis. lar
getũ ſi dicatur quecũq; teſtificatio põt eſſe de bono
ꝓcepti. et p hoc patẽt obiecta ad vtrãq; ꝑtem. Il
lud cũ votũ cũ q̃uis nõ ſit obligatio de nouo. eſt tũ te
ſtificatio obligatõis qua hõ non ſolũ fatẽt ſe obliga
tuꝫ. ⁊ etiã cõplacet ſibi in illa obligatõne. ⁊ obligatõ
20 voluntaria ſit neceſſaria. ⁊ ſic multi faciũt de neceſſi
tate virtutẽ. ¶ Ad illꝺ vero q̃d queritꝰ vtrũ ſit de mi
nori bono. ꝺm q̃ minus bonũ eſt duplr. conſiderare.
Uno mõ. ꝓut dicit ſtatũ quẽdam licitũ. Alio mõ. p
ut dicit paũatõẽ maioris boni. Primo mõ licitum
eſt vouere illud reſpectu mali. q̃ reſpectu illi? eſt q̃d
ãmodo malus bonũ. Secꝺo mõ. ꝓut paũatoriũ ma
ioris boni. ⁊ ſic licitũ non eſt. nec obligat q̃s ad ſer
uandũ ⁊ ad penitendũ. vt ſi quis vouеat q̃ deo ſ
uiet caſte in ſtatu ſeculari ⁊ nunq̃ ingrediet religio
nem. ꝓmum bonũ eſt licitũ. ſed in quantũ paũat ſta
tum altioꝫ illicituꝫ eſt. q̃ grãs dei duro corde repel
lit. et hoc eſt in ꝓeiudiciũ ſalutis. ⁊ in de rogatõẽ
abundãtis iuſticie. Et ſi tu obꝑcias licitũ eſt ſic eſſe
q̃ ⁊ vouere. ꝺꝰ q̃ ſicut laudari nõ eſt malũ. ñ appe
tere laudẽ eſt malũ. Sic in tali ſtatu eſſe non eſt malũ.
⁊ illꝺ q̃d ſit ꝓ ſe ꝓtinet ad meliorẽ puenire. ſ. ad ob
ligatõẽ que fiat deo. deo iniuriã facit. Nec eſt ſimi
le de matrimonio. q̃ eſt obligatio facta alij ꝓſonę q̃
contẽta eſt illa ⁊ non querit perfectõẽ. deus autem
21 vult ſemp q̃d melius eſt. ¶ Ad illꝺ q̃d queritꝰ ꝺ idif
ferenti. ꝺm q̃ idifferens eſt duplr. vnũ q̃d ꝓformabile
ē motu et circũſtantia virtutis. ſicut cõcedere ⁊ ab
ſtinere. ⁊ hoc poteſt voueri. Aliꝺ q̃d nihil facit quã
tum eſt de ſe. vel leuare feſtucã. vel ire ad prata. et de
tali ꝓprie nõ eſt votuꝫ. ⁊ ſi quis tale quid vouеat. iu
dicio caret. q̃ nihil vouendũ eſt niſi q̃d credit rõna
biliter eſſe acceptũ deo. vñ ſi tale votũ vouеat quis.
non eſt tenendã ſed cõmutandũ. ⁊ p hoc patet vtrũ
22 q̃ obm. ¶ Ad illud aũt q̃d obꝑcit de malo. ꝺm q̃
aliq̃d ſtmplr eſt malũ. ⁊ hoc nullo mõ põt quis vo
uere. ⁊ ſi vouеt peccat ſ nõ obligat. Aliud ē q̃d vno
caſu ꝓtingente põt eſſe bonũ. alio caſu ꝓtingente pt
eſſe malũ. ⁊ ꝗ pt q̃s vouere ſb ꝓditõe enẽt? boni. q̃d
ſi vouеt in oẽm eũtum ſine ꝓditõe. idiſcretũ ē votũ
23 ⁊ non tenet ad illꝺ. Qꝺ aũt obꝰ de voto ꝓpte. ꝺꝰ
q̃ q̃ vouit ſm oẽm eũtum voũ fuit indiſcretũ. ſ. ſ
tũ q̃ deuotio ⁊ fides mouit. ſ. indiſcrete emiſit. vñ
duo fuerunt in voti emiſſione. vnũ laudabile. alter
vituperabile. Siſtr in voti impletõe duo fuerũt. ſ. fi
gura et factũ. factũ fuit odibile. ſ. figura laudabilis.
Quantũ ergo ad diuerſa in voto ꝓpte. ꝺm q̃ lau
datur ab aplo et biero. ſ. quantũ ad fidẽ ⁊ deuotõẽ.
⁊ quantũ ad indiſcretõẽ ⁊ crudelitatẽ vituparat ab
aug̃. dicit eſſe q̃ fuit in vouendo ſtultus. ⁊ in reddẽ
24 do fuit impius. ¶ Ad illud q̃d obꝰ de erronea ꝓſcia.
ꝺm q̃ erronea ꝓſcia ꝺ duplr. Aut q̃ credit ſe tene
ri ad id ad q̃d ñ tenet tũ non tenet ad eꝰ oppoſitũ.
et talis error non eſt piculoſus. ⁊ talis ligat. Eſt et
alia erronea q̃ credit bonũ q̃d nõ eſt bonũ imo ma
lum. ⁊ talis ligat nõ ad peccatũ nec ad factũ ⁊ ad de
ponendũ. ſic votũ erroneũ q̃d vergit in maluꝫ eſt di
mittendũ. quia non obligat ad faciendum.

Queſtio. iij. c

De materia in qua ſiue de ſubo in quo eſt votuꝫ. Et
videt q̃ ſit in omi bñte vtuꝫ rõnis. q̃ omis talis hꝫ
vſum. li. ar. ⁊ votũ eſt a libertate li. ar. q̃ ⁊c. ¶ Itẽ ois
diſcretõẽ hñs rõnis põt ſe volũtarie obligare ꝑa
bolo ꝑ ꝓtiũ nullo impediẽte. q̃ mlto fortius põt ſe
obligare deo ꝑ votũ. ¶ Itẽ oibus patet via ſalutis
et equalis eſt cõditio oẽm quantũ ad hoc. Sꝫ votũ
eſt de bis que ꝓmouеnt ad ſalutẽ. q̃ oẽs ſunt eq̃les
in vouendo. ¶ Itẽ hoc oñdit ꝑ diffinitõẽ voti. q̃
eſt cõceptio boni animi deliberatõe firmata. ſ. oẽs
rõne vtẽtes pñt bonũ cõcipe. q̃ ⁊c. Cõtra. Mu. xxx.
ꝺ q̃ ſi fuerit mulier in domo viri ⁊ vouerit aliquid
et vir ſtatim vt audiuit ꝓtradixit. non erit ꝓmiſſio
nis rea. q̃ mulier coniugata nõ pt aũctẽ ſua vouere.
ſiſtr videt de viro. q̃ nõ hꝫ ſui corꝑis ꝑtatẽ. ¶ Itẽ
puer ⁊ puella q̃diu ſunt impuberes ſũt oino ſub di
ſpõne ꝓtutꝫ ⁊ tutoꝝ. ſicut ſeruus ſub diſpõne dñi. q̃
ſi oino ſubſũt. nihil per ſe vouere pñt. ¶ Itẽ religi
oſus abrenũciauit. ꝓprie voluntati. ſ votũ eſt obliga
tio. ꝓcedẽs ex. ꝓpria voluntate. q̃ nõ pt vouere. ¶ Itẽ
ſuus ſubeſt impio dñi ſui. vñ ſi intret religionẽ põt
ipm extrahere. q̃ nõ eſt ſuus. ſed votũ eſt a libertate.
q̃ ⁊c. Rꝰ ꝺm q̃ votũ. ꝓcedit a libera voluntate. om 25
nis q̃ q̃ libere põt facere q̃d vult nullo impedimẽto
in ſe exiſtẽte. nullo hoie de facto ꝓpediẽte. nullo iure
ꝓhibente põt ſimplr vouere. Qui aũt in oibus ſub
eſt nihil põt p ſe vouere. Qui autẽ in aliq̃bus ſubeſt
ſm id in quo ſubeſt non pt vouere. Q̃m q̃ vxꝰ ſub
eſt viro et puer patri in regimine vite. nihil pñt circa
hoc vouere q̃d ſit ſtabile ſine eoꝝ aũctẽ. vir aũt ſub
ē vxori in debito carnis. iõ illud ñ põt vouere. ¶ Reli
gioſus ſubeſt in oibus que ſunt infra religionẽ. ⁊ iõ
nihil põt vouere ſine ſui ꝓlati voluntate. Sed fu? ſb
eſt quantũ ad fuitiũ corꝑale. iõ q̃d ꝓtra hoc fit vouе
re nõ pt niſi dñi aũctẽ. ſi q̃d aũt eſt q̃d libere poſſit fa
cere. illud põt vouere. ¶ Ad illud q̃d obꝰ q̃ omis ſuit 26
libere voluntatis. ꝺm q̃ vez eſt ad vouendũ. ſed nõ
omes ſunt libere voluntatis ad faciendũ omẽ q̃d vo
lunt. ⁊ hec voluntas req̃ritur in voto. ¶ Ad illud q̃d 27
obꝰ de obligatõe ꝑa boli. ꝺm q̃ illa fit ſola volũta
tis libertate. ſed non ſic eſt de obligatõne ad deũ q̃
tum ad votum. q̃ñ reſpicit aliq̃d opus reſpectu cu
ius frequenter liber ar. non hꝫ poſſe vel ꝺ facto vel
etiam de iure. ¶ Ad illud q̃d obꝰ q̃ oibus patet via 28
ſalutis. ꝺm q̃ verũ eſt q̃tum ad ea que ſunt ꝓcepti
non q̃tum ad ea que ſunt ſuperogatõis. que reſpici
unt ſtatus diuerſos q̃bus aliqui ſunt apti. aliq̃ vero
minꝰ. ¶ Ad illud q̃d obꝰ q̃ omis pñt concipe ⁊ ani
mi deliberatõne firmare. ꝺm q̃ ſicut ſupꝰ dictũ ē 29
firmatio illa. eſt per ꝓmiſſionem. non autẽ omnis. p
miſſio firmat niſi ꝓmiſſio obligatoria. nulla autem
ꝓmiſſio eſt obligatoria niſi que fit ab eo q̃ poteſt ſe
obligare. et talis eſt ꝓprũ iuris reſpectu illius q̃ vo
uere debet. ⁊ quia non oẽs ſunt tales. ideo non oẽm
eſt vouere. ſed illoꝫ tãmodo qui hoc habent.

Conſequenter q̃tum ad ſecõm articulum queri
tur de voti obligatione. et circa hoc tria queri
tur. Primo queritur de obligatõne. ⁊ voti per com pa
tionem ad matrimonij contractionem. Secũdo per
compationem ad communationem. Tercio per cõ
pationem ad diſpenſationem.